

IULIAN IGNAT

PELERINAJUL ELECTRIC

INTEGRAL

INTRODUCERE

„Hear My Train A Comin’”, mormăia Jimi Hendrix. Când îi auzeam chemarea, nu te mai înțelegeai cu mine, trebuia s-o ușchesc, să mă urc în „tren”, să urmez ceea ce mă atrage, mă fascinează, să ajung acolo, în acel stadion arhiplin, pe acea pajiște din Maramureș. Mai întâi, am auzit șuieratul chitarelor electrice. De aceea rock-n-roll-ul a însemnat o revoluție: pentru prima oară în istorie tinerii aveau muzica lor, ce le reflecta trăirile, furiile, frustrările, emoțiile, sexualitatea, energia. Îi reprezenta pe ei, adevărați și imperfecti. Mai apoi, urechile mi s-au deschis și spre alte muzici, ce m-au fascinat și m-au îndemnat să le urmez. De curând, în doar o săptămână, i-am auzit pe Jack White și pe Ionică Minune spunând același lucru: „Muzica e sfântă”. E arta ce te duce pe cărări adânci ale emoției, imaginației, îți deschide porțițe, te energizează, te alină, îți dă încredere. Să te întâlnești cu oameni ce simt asemenea ție, chiar dacă sunteți foarte diferiți, să trăiești alături de ei acele vibrații, să fii alături de cei neștiuți, dar din același trib cu tine, iată una din formele de magie a muzicii. Concertul. Bucuria de a asculta

artiști grozavi, de a mă aventura în orașe, locuri noi, a fost dublată de întâlnirile de pe drum.

Am primit această șansă, de a face meseria care-mi place și sunt recunoscător pentru asta. Cartea nu conține interviuri, biografii, articole, pe acestea le găsiți în arhiva revistei Formula AS. Ci amintirile, așa cum mi-au revenit ele în gând în primăvara lui 2020, a acestor călătorii întreprinse după șuieratul muzicii, între iarna lui 1989 și vara lui 2019.

SALA POLIVALENTĂ

Îmi amintesc de primul meu concert rock de la Sala Polivalentă ca de-o adevărată călătorie, chiar dacă se petrecea în orașul meu. Colegului meu de bancă din liceu, un tip mic de statură, negricios, o companie foarte plăcută, îi mergea mintea brici la matematică și la fizică, dar la română i se împleticea rău de tot limba. Așa că ne potrivisem foarte bine-n bancă, fiecare îl ajuta pe celălalt. Eu unul, am fost un pământău în liceu, m-am stresat prea tare în loc să mă distrez. Dar uneori, chiuleam cu colegul ăsta al meu, ce locuia la doi pași de liceu, pe Titulescu. Părinții plecați la muncă, fratele mai mare la facultate, însă acasă la el rămânea pick-up-ul și discurile. Din copilărie, am ascultat muzică la casetofon, n-am prins magnetofonul tatei, și am rămas cumva cu o fantezie a pick-up-ului. Până la 45 de ani, când un pick-up a poposit la mine acasă. Dar atunci, nu aveai unde să ascuți Iris, de pildă, decât pe discurile de vinil. Acolo, la etajul opt, am ascultat primele dăți primul album Iris, mi se zbârlea în continuu pielea pe mine de fiecare dată când se așeza acul pe vinil. Bogdan avea un amic la o clasă paralelă, care cânta la tobe într-o trupă de liceeni și cunoștea

un tip care spunea despre Cristi Minculescu că e grav bolnav și că ultimul lui concert va fi pe 8 decembrie la Sala Polivalentă. Se forma o gașcă și mi-au făcut onoarea să mă invite să merg cu ei. Pentru mine, Polivalenta, concert rock, păreau teritorii neexplorate din Burundi. Nu mai știu cum i-am convins pe ai mei să mă lase, și cum am ajuns din Bucureștii Noi la Tineretului, dar îmi amintesc adrenalina, emoția cu care am străbătut, în gașcă, Parcul Tineretului pe întuneric, pe aleile pe care apăreau alte și alte găști de ciudați ce cântau, chiuiau, până ce am văzut iluminată acea uriașă navă cu multe intrări. După mulți ani mi-am amintit că mai fusesem acolo, cu părinții, la un concert al starului pop bulgar Vasily Naidenov, cu formația Savoy în deschidere. Bulgarul avea o energie mișto, destul de non-conformist pentru mine la vremea aia, dar să vezi, copil fiind, un astfel de concert cu părinții, pe scaune și să aplauzi la finalul piesei nu m-a pregătit pentru seara de 8 decembrie 1989. La casa de bilete era o coadă ce se agita în toate direcțiile, se spunea că mai sunt câteva bilete, nu ajung la toți, lumea se îngheșua în întuneric și cumva ne-am trezit cu biletele în mâini. La ușile de intrare îmbulzeala m-a băgat în sperieți, cred că am auzit și un geam făcându-se țândări, am rezistat până ce un val m-a băgat înăuntru. Iar pentru acolo, înăuntru, mi-ar fi trebuit pașaport. Pe vremea aia, vedeai odată pe an un rocker sau un pletos la tine în cartier, țin minte cum am rămas cu gura căscată când m-am apropiat de doi chitariști cu ditamai clăile de păr pe cap, ce mergeau la o sală de repetiții. Iar acum, erau toți laolaltă, toți rockerii Bucureștiului, gecii de piele, pletosi, vopsiți pe păr, lanțuri, ținte. Pentru prima oară, simțeam ce înseamnă

un concert rock, senzația de pericol, aerul sălbatec, răzvrătirea, vuietul unei săli mari în așteptarea concertului. În decembrie 1989, un astfel de concert cred că însemna un pericol serios pentru multă lume. Noi ne-am găsit biletele undeva la cucurigu, sus în tribună, toată sala se umpluse și, când a început muzica, a luat-o razna. Lumina se stingeă și se aprindea în sală, ca la petrecerile cu părinți, iar când se stingeă, sala reacționa euforic. Pe la jumătatea concertului, colegul meu Bogdan a vrut să facă pe deșteptul și și-a aprins o țigară, în două minute au venit unii și l-au scos din sală, ceea ce ne-a speriat serios și pe noi, ce să mai zic de el. Nu era doar un concert cu Iris, ci cu multe alte trupe. Îmi amintesc că mi s-a părut ciudat felul în care sunt îmbrăcați băieții ce tocmai au urcat pe scenă, dar, când au început să cânte, m-au fascinat. Am plecat de acolo cu ei în minte, nu cu Iris, și de atunci sunt un admirator al lor, al muzicii și al felului în care au refuzat compromisurile în tot acest timp. Celelalte Cuvinte. Curând, aveam să descopăr la vecinii mei un vinil cu al doilea album al trupei, pe care-l ascultam cu un soi de evlavie. Pe Celelalte Cuvinte nu-mi amintesc să-i mai fi văzut la Polivalentă, dar pe Iris, da, de multe ori. Aniversarea a 15 ani, cu invitați din precedentele formule, printre care și Sorin Chifiriuc, a fost epică, am dansat și am urlat toată seara, cu gașca din cartier. Mai târziu, Iris obișnuia să-și prezinte câte un nou disc cu un mare concert, la Sala Palatului sau la Polivalentă, un show pe care-l doreau tot mai amplu, mai atractiv vizual. Ei chiar au încercat, dar mizeria în care s-a scufundat industria băștinașă le-a tras clapa. În contrast, Celelalte

Cuvinte au rămas cu fruntea sus pentru că nu au trăit din muzică, ci din alte afaceri personale.

*

Să revenim însă la Polivalentă. Acolo am văzut, după ce am intrat fraudulos prin niște coridoare întunecoase, primul concert al unei trupe mari străine, Nazareth. Pe atunci, avea mare succes o brușură cu numele „Giganți ai muzicii rock”, ce conținea povestea și discografia câte unei trupe la fiecare literă a alfabetului. Să vezi în concert una din aceste trupe era precum găsirea comorii. Dar totodată așteptările erau uriașe, credeam că ajunge să aud o singură notă și să intru în Nirvana. Ceea ce nu s-a întâmplat la Nazareth. N-am reușit să pătrundem chiar de la început, sala nu era plină și cumva atmosfera nu m-a entuziasmat. Mult mai mult mi-au plăcut concertele de club în care i-am văzut pe scoțieni, 20 de ani mai târziu. În camera lor din spatele Hard Rock Cafe, i-am spus lui Dan McCafferty despre acel concert, dar clar nu mai ținea minte așa ceva. Însă tot la Polivalentă am trăit și acea senzație că muzica-i magie pură, că te copleșește, te absoarbe cu totul, atunci când i-am ascultat solourile lui Jimmy Page, în concertul Page/Plant, pe la jumătate anilor 90. Până atunci, concertele de la Polivalentă deveniseră destul de periculoase din cauza unor găști de punkeri ce făceau mereu prăpăd în primele rânduri, băteau ce prindeau. Punk nu se prea cânta, ce-i drept, dar ei erau acolo. Am prins însă și un concert punk, cu Zob și cu o trupă de puștani în deschidere, Vunk, care cântau altceva decât muzica ușoară de

azi. După concert m-am dus în culise să fac un interviu cu Zob, toți aveau moacele plouate pentru că fusese ultimul concert înainte să plece Vlase la armată, iar eu am început cu cea mai cretină întrebare posibilă, care i-a trezit imediat printr-un urlet comun „No Future!” Întrebarea era „Care credeți că este viitorul muzicii punk în România?” O altă amintire legată de culisele Polivalentei acelor ani e un show maraton cu multe trupe, ce urma să țină toată noaptea. Fără să-mi spună nici un cuvânt, o fată oacheșă, zveltă, m-a luat de mână și m-a scos din mulțime. Am mers în culise, am deschis o cămăruță în beznă, ne-am tot pupat și tocmai când tricoul fetei urma să iasă în decor, un jet de lumină mi-a intrat în ochi. Polițistul vigilent și isteric care urla că ne duce la secție până când mi-a văzut legitimația de presă și a zis să plecăm. Ne-am învârtit un pic și ne-am băgat după perdeaua unei garderobe nefuncționale, dar scenariul s-a repetat după cinci minute și apărătorul patriei și-a făcut din nou datoria. Ni s-a tăiat cheful, am intrat în sală la concert și tipa m-a întrebat noi când urcăm pe scenă. Noi? Scenă? Fata mă confundase cu solistul pletos de la formația Sin. Tot la Polivalentă l-am văzut pentru prima oară pe Kempes revenit pe scenă cu Cargo după accidentul de motocicletă și pe Iron Maiden cu alt solist vocal, Blaze Bailey, care, asemenea multor alții în acea vreme a spus „Good evening Budapest!”, stârnind o huiduială generală și șuturi în fund, la propriu, de la colegii de trupă. Și în 2009, l-am fotografiat în culise, dând binevoitor autografe, pe marele Billy F. Gibons pe care-l vedeam pentru prima oară cum arată fără ochelarii de soare. Îmi dorisem foarte tare să-i văd pe ZZ TOP, încercasem să obțin acreditare

foto la Praga, dar nu-mi răspunsese nimeni. Când s-au anunțat la București, eram euforic, dar greu am reușit să primesc acreditarea. Am tras primele două piese, mergea grozav, simțeam de la doi metri muzica aia, apoi tipa de la organizare mi-a spus că urmează ultima piesă, apoi zbor din fața scenei. S-a așezat cu un bogeguard lângă mine și nu am fost atent când am derulat filmul în aparat. În vacarmul ăla, mi s-a părut că s-a tras totul în aparat, l-am deschis și mă uitam ca idiotul la film și la Nikon, nu mi se mai întâmplase asta, trăgeam de film și nu realizam ce se întâmplă. Deci am pierdut un film întreg cu ZZ TOP, dar cumva am compensat trăgând tot restul concertului din public, cu o lentilă generoasă. După 2010, când l-am văzut pentru a doua oară pe unul din eroii muzicali ai copilăriei mele, Jean Michelle Jarre, concertele la Polivalentă au devenit tot mai rare și mai insignifiante.